

Pacients i especialistes alerten de l'auge del trastorn límit de la personalitat, una greu patologia mental

“El patiment és indescriptible”

PAU VENTEO / SHOOTING

La Paula a l'hospital Sagrat Cor, a Martorell, on li van diagnosticar trastorn límit de la personalitat

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

Soc molt afortunada. He vist la vida molt molt negra i no veia la manera de sortir-ne. Encara no puc cantar victòria, ni de bon tros, però veig que hi pot haver una sortida”. La Paula, de 21 anys, pateix trastorn límit de la personalitat (TLP), una greu malaltia mental que va en augment i apareix a edats cada vegada més primerenques. Especialistes i metges coincideixen a lamentar que la sanitat pública no disposa de recursos per atendre adequadament una patologia que “anirà a més”, segons el psiquiatre Pedro Yscadar, de la unitat d'aguts de l'hospital Sagrat Cor de Martorell.

Gairebé un de cada quatre pacients donats d'alta en aquest centre el 2021 patia TLP. Tots ells s'infligiran autolesions i faran in-

tents de suïcidi. Entre un 10% i un 15% es llevarà la vida. La Paula ha passat per aquest tenebrós camí: “Una vegada ets a dins, el patiment és indescriptible, és molt pitjor que qualsevol dolor físic. Sembla una ximpleria perquè, al capdavant, el TLP consisteix a no saber gestionar les teves emocions, però no ho és. Et porta a conductes totalment autodestructives. Si no el vius, és un patiment impossible d'entendre”.

Va començar el calvari a final del confinament, quan la Paula va comunicar als pares que patia un trastorn de la conducta alimentària. Va ser tractada per TCA, però els símptomes empitjoraven i se li va diagnosticar depressió profunda. “Vaig haver de deixar d'estudiar perquè no era capaç de llevar-me per anar a la universitat. Cada vegada que tenia un examen, tenia una recaiguda com una casa. Fa dos anys que no estudio, estic assumint que les meves companyes continuaven i jo no podia per

culpa d'una malaltia mental”, relata. Una patologia, la TLP, que no li van diagnosticar fins un any i mig després dels primers símptomes, després de temptatives suïcides i d'un llarg ingrés hospitalari. I de desenes de milers d'euros invertits per la família en medicació i centres de tractament. “Ens

La família de la Paula, de 21 anys, ha hagut d'invertir tots els estalvis en el tractament

hem gastat els estalvis de tota la vida”, afirma el pare.

La Paula ha estat afortunada, a diferència de molts altres pacients, perquè té un suport incondicional de la seva família. Una família que no sabia a quines portes havia de trucar, que s'ha trobat

que no hi ha una línia de continuïtat en la teràpia, “van apareixent les recaigudes i veus com la teva filla s'enfonsa cada vegada més al pou”, relata el pare. “El pitjor moment? Uns quants –rememora–. Autolesions, cops, talls... la primera ingesta de medicació. Tot això és molt dur”.

La xarxa de salut pública no està preparada per respondre a l'especificitat del TLP

Mentrestant, la societat es posa de perfil davant un problema creixent. “Hi ha moltíssima gent que està patint moltíssim i la gent no n'és conscient –alerta la Paula–. Ni es coneix gaire (el TLP) ni es vol conèixer. És un tema que fa por, que espanta, i és millor allu-

nyar-te'n. És molt dur per als familiars, les amistats o una parella”.

Factors genètics i socioculturals són darrere de l'auge dels TLP, però també els nous comportaments, segons l'opinió d'Yscadar. “Estem vivint un període marcat per la rapidesa, la immediatesa. La productivitat és el més important. Col·lectivament, l'únic que es ven com a valor individual és la llibertat, no la justícia, la prudència o la tolerància... Aquesta situació col·lectiva ens porta en molts moments al disba-

Autolesions i intents de suïcidi són comportaments recurrents en tots els pacients

rat”, exposa el psiquiatre. I s'hi afegeixen les dificultats a l'hora de mantenir relacions interpersonals, i encara més relacions sanes, en una manera de viure que no facilita la trobada”.

Es calcula que fins a un 2% de la població pot estar patint TLP, i l'edat d'aparició dels trastorns s'avança. Fa 18 anys el perfil del pacient del Sagrat Cor era el d'una dona de 32 anys; ara ha baixat fins als 22 o 23, segons l'opinió del psiquiatre.

Segons el doctor, no és difícil establir el diagnòstic, i un abordatge psicoterapèutic organitzat i estructurat millora l'estat del pacient. El problema és que es tracta de persones que necessiten molta atenció de la xarxa sanitària perquè són molt freqüentadors de les urgències i “requereixen un abordatge psicoterapèutic que a nivell de les nostres institucions sanitàries és difícil de brindar per la sobrecàrrega de pacients i pels pocs recursos”.

La Paula ha iniciat, amb cinc noies més, una teràpia dialèctica conductual específica per al TLP a l'hospital Duran i Reynals de l'Hospitalet de Llobregat. És voluntària i dura tres mesos. Veu que hi ha sortida, assumeix que a la vida hi ha patiment, que cal saber gestionar-ho. Espera reprendre al setembre la carrera de Psicologia, al tercer curs.●